

Міністерство освіти і науки України

Львівський національний університет
імені Івана Франка

Плани
семінарських занять
з курсу
Історія України першої половини ХХ ст..
для студентів ІV курсу
історичного факультету
спеціальність – 014 (середня освіта історія)

Л ь в і в - 2021

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань _____ (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)
	Напрямок підготовки _____ (шифр і назва)	
Модулів –	Спеціальність (професійне спрямування): 014- середня освіта історія	Рік підготовки:
Змістових модулів –		4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр
Загальна кількість годин - 90		7-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -	Освітньо-кваліфікаційний рівень:	24 год.
		Практичні, семінарські
		24 год.
		Самостійна робота
		42 год.
		Вид контролю: іспит

Контроль:

Семінарські заняття – 35 балів

Тести- 15 балів

Іспит – два теоретичні питання

письмові – 2x20 балів

тести – 10 балів

Методичні рекомендації щодо підготовки семінарських занять

Новітня історія України є однією з важливих дисциплін навчального плану у здобутті історичної освіти. При цьому треба врахувати, що вона має не лише теоретичне, а й практичне значення, оскільки дає розуміння сучасних суспільно-політичних і державно-правових явищ та інститутів, допомагає у минулому знаходити корені сучасності, якоюсь мірою передбачити майбутнє цих явищ, з'ясувати роль сучасної держави у суспільстві, її значущість.

Згідно з навчальним планом, крім лекційного курсу з новітньої історії України зі студентами проводять семінарські заняття. Їх мета — виробити у студентів уміння самостійно вивчати питання новітньої історії України, формулювати і обґрунтовувати історико-теоретичні висновки та узагальнення. Семінарські заняття не повторюють, а доповнюють і поглиблюють вузлові теми лекційного курсу.

У плані семінарського заняття зазначено тему, порядок її розгляду і наведено список обов'язкової літератури. Основою для підготовки кожного семінару є першоджерела, які дають змогу ґрунтовно підготуватись до відповідей на головні питання теми. Слід детально ознайомитися з наведеною в списку обов'язковою літературою. Крім того, можна використати й інші доступні джерела. У спеціальному зошиті семінарських занять треба розробити розгорнутий план (або тези) відповідей або конспективно сформулювати їх. Бажано тематично згрупувати рекомендовані першоджерела та наукові праці і під час аналізу того чи іншого конкретного питання вміти знайти відповідне підтвердження своїх думок у літературі.

Виступаючи на семінарі, студент повинен чітко і лаконічно висловлювати свої думки, не відхиляючись від теми, при цьому можна користуватись конспектом, проте не зачитувати його замість усного виступу. Виступ доповідача у разі потреби доповнюється іншими студентами. Спірні і дискусійні питання вирішують за допомогою викладача в процесі докладного обговорення.

Отже, семінар повинен бути активним, творчим заняттям, де студент навчається чітко формулювати і обґрунтовувати відповіді, аргументувати їх за допомогою першоджерел та літератури, захищати та обстоювати свої думки у діловій дискусії. Відповіді на головні питання, а також суттєві доповнення і виступи студентів оцінюються викладачем.

I семестр

Тема 1. Перша світова війна і Україна

2 год.

План

1. Причини, привід і початок війни. Ставлення населення і політичних партій в Україні до воєнного конфлікту.
2. Воєнні дії на українських землях у 1914 — 1916 рр.
3. Українські січові стрільці.
4. Назрівання революційної кризи в Російській імперії.

Джерела та література

1. Велика війна 1914 — 1918 рр . І Україна. У 2-х книгах.- К., 2013-2015.
2. Головченко В. Українське питання в роки Першої світової війни.-К., 2009.
3. Кондратюк К. Новітня історія України. 1914-1945 рр.: навч. посібник.- Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2018.
4. Литвин В. Перша світова війна 1914-1918 рр. і Україна.- К., 2014.

Тема 2. Україна за часів Центральної Ради

2 год.

План

1. Початок української революції, її характер, соціальна база. Створення Центральної Ради, її склад і статус.
2. Перший і Другий Універсали Ради.
3. Третій Універсал. Проголошення УНР.
4. Війна більшовицької Росії проти УНР. Проголошення незалежності України.
5. Брестський договір. Останні дні Центральної Ради.

Джерела та література

1. Верстюк В. Українська Центральна Рада Навч. посібник.- К., 1997.
2. Винниченко В. Відродження нації. Історія української революції (липень 1917 — грудень 1919 рр.): у 3 частинах.- Київ-Відень, 1920/1990.
3. Гирич І. Михайло Грушевський: конструктор української модерної нації.- К., 2016.
4. Кондратюк К. Новітня історія України. 1914-1945 рр.: навч. посібник.- Львів: ЛНУ імені І.Франка, 2018.
5. Мазепа І. Україна в огні й бурі революції.- К., 2003.
6. Реєнт О. Українські визвольні змагання 1917 — 1921 років.- К., 2016.
7. Українська Центральна рада. Документи. У 2 т. - К., 1996-1997.

Тема 3. Українська держава гетьмана П.Скоропадського

2 год.

План

1. Гетьманський переворот.
2. Внутрішня політика П.Скоропадського.
3. Зовнішньо-політичний курс.
4. Падіння гетьманського уряду.

Джерела та література

1. Захарченко П. Селянська війна. Рік 1918.- К., 1997.
2. Папакін Г. Павло Скоропадський: патріот, державотворець, людина.- Київ, 2003.
3. Пиріг Р. Відносини України і Центральних держав: нетипова окупація 1918 року.- К., 2018.
4. Рубльов О., Реєнт О. Українські визвольні змагання. 1917 — 1921 (Україна крізь віки. - Т.10). - К., 1999.
5. Скоропадський П. Спогади. - К., Філадельфія, 1995.
6. Українська держава. Жорсткі уроки. Павло Скоропадський: погляд через 100 років/К.Галушко та ін.- Харків, 2018.

Тема 4. Українська Народна Республіка за доби Директорії. Західноукраїнська Народна Республіка

2 год.

План

1. Утворення Директорії. Боротьба за відновлення УНР. Внутрішня політика Директорії
2. Початок національно-демократичної революції в західних землях України. Проголошення ЗУНР. Державне будівництво. Акт злуки УНР та ЗУНР
3. Польсько-українська війна 1918-1920 рр. Війська УНР і ЗУНР у боротьбі з денікінцями. Польсько-радянська війна 1920 р. і Україна.
4. Причини поразки, історичне значення і уроки Української революції

Джерела та література

1. Волковинський В. Нестор Махно.- К., 1994.
2. Директорія. Рада Народних міністрів УНР. 1918-1920. Документи.- Т.1-2.-К., 2006.
3. Конституційні акти України. 1917-1920.-К., 1990.
4. Литвин В. Україна: доба війн і революцій (1914-1920). Київ. 2003
5. Макарчук С. Українська республіка галичан. Львів, 1997
6. Нариси історії Української революції 1917-1921 років: у 2 кн./ редкол.: В.Смолій та ін.-К., 2012.
7. Ткаченко Я. 1919. Дієва армія УНР, листопад 1918 — листопад 1919 р. - К., 2017.

Тема 5. Радянська Україна у 20-30-х роках

2 год.

План

1. Більшовицький режим в Україні. Нова економічна політика. Україна і створення СРСР.
2. Індустріалізація. Колективізація. Голодомор 1932-1933 рр.
3. Утвердження тоталітарного режиму. Масові репресії.

Джерела та література

1. Білокінь С. Масовий терор як засіб державного управління в СРСР (1917-1941).-К., 1999.
2. Гриневич Л. Хроніка колективізації та голодомору в Україні, 1927-1933.-К., 2016.
3. Командири великого голоду: поїздки В.Молотова і Л.Кагановича в Україну та на Північний Кавказ 1932-1933 рр./ За ред. В.Васильєва.-К.,2001.
4. Конвест Р. Жнива скорботи.-К.,1993.
5. Кульчицький С. Голод в Україні 1932-1933 рр. як геноцид: мовою документів, очима свідків.-К.,2008.
6. Кульчицький С. Україна між двома світовими війнами (1921-1939).- Україна крізь віки. Т.11.-К., 1999.
7. Махорін Г. Форми опору українського селянства у часи Голодомору 1932-1933 рр. - Вінниця, 2017.
8. Мейс Дж. Україна: матеріалізація привидів.-К., 2016.
9. Папакін Г. “Чорна дошка”: антиселянські репресії (1932-1933).- К., 2013.
10. Пащенко В. Держава і православ'я на Україні: 20-30 роки ХХ ст.-К.,1993.
11. Фролов М. Політична система та номенклатурна еліта радянської України 1920-1930 рр.- Запоріжжя, 2011.
12. Шаповал Ю. Україна ХХ століття: особи та події в контексті важкої історії.- К., 2001.

Тема 6. Українська СРР у 1921 — 1928 рр.

2 год.

План

1. Більшовицький режим в Україні.
2. Перехід до нової економічної політики, її наслідки.
3. Україна і створення СРСР.
4. Культурне будівництво в 1920-х роках.

Джерела та література

1. Голод 1921-1922 рр. в Україні. збірник документів. – К., 1993.
2. Гринчуцький В. Промислові трести України в 20-ті роки.-К., 1997.
3. Калініченко В. Селянське господарство України в період НЕПУ.- Харків, 1997.
4. Кульчицький С. Комунізм в Україні: перше десятиліття (1919-1929 рр.).-К., 1996.
5. Лазуренко В. Заможне селянство України в умовах НЕПу.- Черкаси, 2003
6. Пиріг О. НЕП: більшовицька політика імпровізації.-К., 2001.
7. Українізація 1920-1930-х років: передумови, здобутки, уроки.-К., 2003.

Тема 7. Радянська Україна у 1930-х роках

2 год.

План

1. Індустріалізація: мета, завдання, соціально-економічні наслідки.
2. Суцільна колективізація сільського господарства. Голодомор 1932-1933 років.
3. Утвердження тоталітарного режиму Масові репресії

Джерела та література

1. Білокінь С. Масовий терор як засіб державного управління в СРСР (1917-1941).-К., 1999.
Шаповал Ю. Україна ХХ століття: особи та події в контексті важкої історії.-К., 2001.
2. Гриневич Л. Хроніка колективізації та голодомору в Україні, 1927-1933.-К., 2016.
3. Командири великого голоду: поїздки В.Молотова і Л.Кагановича в Україну та на Північний Кавказ 1932-1933 рр./ За ред. В.Васильєва.-К.,2001.
4. Конвест Р. Жнива скорботи.-К.,1993.
5. Кульчицький С. Україна між двома світовими війнами (1921-1939).-Україна крізь віки. Т.11.-К., 1999.
6. Кульчицький С. Голод в Україні 1932-1933 рр. як геноцид: мовою документів , очима свідків.-К.,2008.
7. Махорін Г. Форми опору українського селянства у часи Голодомору 1932-1933 рр. -Вінниця, 2017.
8. Мейс Дж. Україна: матеріалізація привидів.-К., 2016.
9. Папакін Г. “Чорна дошка”: антиселянські репресії (1932-1933).- К., 2013.
10. Пащенко В. Держава і православ’я на Україні: 20-30 роки ХХ ст.-К.,1993.
11. Фролов М. Політична система та номенклатурна еліта радянської України 1920-1930 рр.- Запоріжжя, 2011.

Тема 8. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період (1919-1939)

2 год.

План

1. Анексія Східної Галичини і Західної Волині Польщею
2. Політика польської влади щодо українського населення. Національно-визвольна боротьба.
3. Румунський режим у Північній Буковині та Бессарабії.
4. Закарпаття у складі Чехо-Словаччини. Карпатська Україна.

Джерела та література

1. Буковина. Історичний нарис.- Чернівці, 1998.
2. Вегеш М. Августин Волошин і Карпатська Україна.- Львів-Хуст, 2004.
3. Кентій А. Українська військова організація в 1920-1928 рр. - К., 1998.
4. Кондратюк К. Галицький консерватизм: ідеологія і практика/Мандрівець. Ви дання національного університету “Кієво-Могилянська академія”.- Тернопіль, 2003, № 5
5. Кондратюк К. Новітня історія України. 1914-1945.- Львів, 2018.
6. Рудницька М. Статті. Листи. Документи.- Львів, 1998. Зайцев О. Український інтегральний націоналізм (1920-1930 роки): нариси інтелектуальної історії.- К, 2013.
7. Сливка Ю. Сторінки історії КПЗУ (1929-1941). - Львів, 1989.
8. Фугала В. Історія вивчення суспільно-політичного життя українців у міжвоєнній Польщі (1921-1939).- Львів, 2010.

Тема 9. Україна в роки Другої світової війни 1939-1945 рр.

4 год

План

1. Встановлення радянського режиму в Західній Україні. 1939-1941 рр.
2. Початок німецько-радянської війни. Німецький окупаційний режим в Україні.
3. Рух опору в Україні. Вигнання німецьких загарбників з України.

Джерела та література:

Кондратюк К. Новітня історія України. 1914-1945 рр.- Львів, 2018.

Баран В., Токарський В. Україна: західні землі: 1939-1941.- Львів, 2009.

Косик В. Україна і Німеччина у Другій світовій війні.- Париж-Нью-Йорк-Львів, 1993

Іллюшин І. УПА і Армія Крайова: протистояння в Західній Україні (1939-1945). – К., 2009.